

Nan Tudo' Paul Hinadan I Epesus (Ephesians)

¹ Ha'on an hi Paul an pinto' Apu Dios hi apostoles Jesu Kristu an e mangipa'innilah a'atna ya muntudo'a' i da'yun tatagun Apu Dios an na'na'unnud i Jesu Kristu hinah ad Epesus. ² Hanat malinggop ayu ya minaynayun i da'yu nan homo' Apu Dios an hi Ama ta'u ya nan Ap'apu ta'un hi Jesu Kristu.

*Hay Wagah Apu Dios I Dita'un Kimmulug
(1 Kulintu 1:4-9; 1 Peter 1:20-21)*

³ Madayaw hi Apu Dios an hi Aman nan Ap'apu ta'u an hi Jesu Kristu. Te nahamad di pangipapto'na i dita'u an indatnan namin nan malpun hiya an midat hinadan tatagunan kumulug i Jesu Kristu. ⁴ Te handih din agge ni' nalmu tun luta ya ninomnom tuwalin Apu Dios an dita'uy pot'onah tataguna an gapuh nan inat Jesu Kristu ta wan miyappit ta'un hiya ta ibilang dita'uh maphod an ma'id ha bahul ta'u. ⁵ Ya ninomnomna tuwalih din nadney e ta'u pumbalihan hi imbabalena an gapuh nan inat Jesu Kristu. Athinay inat Apu Dios te hiyah nae tuwaliy pinhodnan ma'at an gapuh nan ongal an pamhodnan dita'u. ⁶ Ot hanat dayawon ta'uh Apu Dios te gapuh nan ongal an homo'nan dita'u ya mabalin an waday niyatan ta'uh nan pa'appohpohdonan Imbabalena an hi

Jesu Kristu. ⁷ Te hiyay nangiyateh bahul ta'u ta mabalin mon pakawanon dita'un Apu Dios. Ya mabalin bon adi amod on ta'u mumbahul. Ot immannung an ma'id ha nipaddungan nan ongal an homo' Apu Dios i dita'u. ⁸ Te hiya an nanomnoman ya nanginnilan namin ⁹ ya dita'uh ad uwaniy pangipa'innilaanah nan ni-nomnomnan aton Kristu. ¹⁰ Te hay ninomnom Apu Dios ya magibbuh'en ma'at an namin nadan pinhodnan ma'at ya ahina mohpe pun'ohhaon an namin nadan wah ad abunyan ya tun luta ta hi Kristu moy mun'ap'apu i dida.

¹¹ An namin di ma'at ya miyunnudan hinan ni-nomnomnom tuwalin Apu Dios hidin hopapna an umat hi namto'anan dita'uh tataguna an gapuh nangabulutan ta'un Jesu Kristu hi nitaguwan ta'u. ¹² Ta da'min nanannod hi immaliyan Kristu ya hiyay dayawonmi te hiyay na'abbaktu an Dios. ¹³ Ya maphod ta ta'on on da'yun bokon Judyu ya kimmulug ayu i Jesus hidin dingngolyu nan nahamad an tududu an inat Kristu an iphodan ta'u ta mabalin an mumbalin ayu damdamah tataguna. Ya impiddumna nan Espiritunah nitaguwanyu te hidiye tuwaliy imbagana ta atigana an tatagu da'yu i hiya. ¹⁴ Ta hinaen nidduman nan Espirituna i dita'uy panginnilaan ta'u an immannung an ipaboltan Apu Dios i dita'u nan inalinah ipaboltanah nadan imbabalena i diyen algo an dumatngan ta'uh awadana. Ot hiya an na'abbaktun Dios di dayawon ta'u.

Nan A'at Di Dasal Paul

¹⁵ Hidin nangngola' hi a'at di pangulugyuh nan Ap'apu ta'un hi Jesus ya nan pamhodyuh nadan ibba ta'un tatagun Apu Dios ¹⁶ ya nunhiglay punhanaa' i Apu Dios hinan inatnan da'yu. Ta hiya nan adi' higanan an mangidasadasal i da'yu hinan pundasala'. ¹⁷ Ya hay ibagabaga' i Apu Dios ya hay e pamoddangan nan Espirituna i da'yu ta wan luma'ing ayu ta wan ma'innilaanyuy a'atna. Te hi Ama ta'uh ad abunyan an hi Aman nan Ap'apu ta'un hi Jesu Kristu di nahamad hi madayaw.

¹⁸ Ya ha boy ibagabaga' i Apu Dios ya hay ena panginaynayunan an pamatalan hi nomnomyu ta ma'udman di panginnilayuh a'at nan gagamngaman ta'un ma'aphod an ma'at i dita'un pinto'nah tataguna. ¹⁹ Ya ta wan ma'awatan ta'u nan abalinanan bumoddang i dita'un kimmulug. Te ma'id ha nipaddungan nan ongal an abalinana ²⁰ an umat hinan inatnan nummahu i Jesu Kristu hidin natayana ya hay nangipabaktuwanan hiya ta dehdin niddum i hiya an mun'ap'apuh ad abunyan. ²¹ Ta hiya moy na'abbaktun mun'ap'apu ya ma'id ha nipaddungan di abalinanah nadan abalinan nadan anghel hi ad abunyan. Ot namama mo ahan hinadan ap'apuh tun luta an ma'id ha umat i hiya hi ad uwani ya ta'on on hi pidwana. ²² Te hiyay nangiyukodan Apu Dios hi an namin di nalmu ta hiyay mun'ap'apu an namama i dita'un kimmulug te hiyay ulu ta'u ²³ ya dita'uy adolna. Ot an namin nadan wada i Kristu ya wada bon dita'un adolna.

2

Hay A'at Nan Inat Apu Dios

¹ Hidin aggeyu ni' immunudan i Apu Dios ya ma'id ha itaguwanyu i hiya an gapuh nan numbahulanyu. ² Te hay impa'inghayu ni' ya nan adi maphod an ato'aton di tataguh tun luta. Ta hay inunudyu ya nan ap'apun adi matigo an hiyay mamalbalih nadan agge kimmulug. ³ Ya ta'on on da'mi ya athinay a'atmih din hopapna. Te handi ni' ya an namin ta'u ya nan madadawoh i dita'u onu nan pinhod di adol ta'uy in'innat ta'u an ta'on on adi maphod. Ta ma'id ha nipahhiwan ta'u hinadan udum an tatagu an ahi dusaon Apu Dios. ⁴ Mu maphod ta hi Apu Dios an ongal di pamhodna ya himmo' dita'u. ⁵ Ta ta'on on athidin ay ta'u nanatten gapuh bahul ta'u ya himmo' dita'u damdama ta wan mabalin an mi'tagu ta'un Kristu. ⁶ Ta tinagu dita'u i Apu Dios ta wada moy niyatan ta'u i Kristu an mumpapto' hi ad abunyan. ⁷ Athinay inat Apu Dios ta ipatigonah inggana nan ongal an homo'na an ma'id ha nipaddungana an mipa'innilah nan ongal an ulena i dita'un nangabulut i Jesu Kristu hi nitaguwan ta'u.

⁸ Ta mabalin mo an mi'tagu ta'u i Apu Dios an gapuh kimmulugan ta'u mu bokon dita'uy nangat ituwe te gapuh nan homo'nan dita'u. ⁹ Ot hiya nan adi mabalin hi mumbaktu ta'u te bokon nan maphod an pangat di lummuh pi'taguwan ta'u i Apu Dios. ¹⁰ Te hi Apu Dios ya ammunay nangipaphod hi nomnom ta'u an gapuh nan nangabulutan ta'un Jesu Kristuh nitaguwan ta'u

ta way aton ta'un mangat hinan maphod an ninonomnomna tuwalin aton ta'u.

Hay A'at Di Kimmulug I Kristu

¹¹ Hidin niyayyam ayu ya bokon ayu Judyu. Ta hiya nan pihulon da'yuh nadan Judyu an alyonday da'yu nan agge nakugit an adi ayu umat i didan nakugit. Mu hay e akugitan ya taguy mangat an bokon hi Apu Dios. ¹² Ot hay maphod ya nomnomnomonyu an handi ya immannung an ma'id ha niyatanyu i Kristu te bokon ayu Judyu. Ta ma'id ni' ha namna-maonyuh idat Apu Dios i da'yu hinan inalinan idatnah nadan imbabalena te ningamut an hidin hopapna ya aggeyu innilah Apu Dios an ammuna nadan ma'ma'at hitun lutay innilayu. ¹³ Mu maphod ta ad uwani ya waday niyatanyu i Jesu Kristu ya i da'min tataguna an gapuh nan nangiyatayan Kristu hi bahul ta'un namin. Ta hidiyey nangihayyup i dita'u i Apu Dios.

¹⁴ Ta gapu i Jesu Kristu ya munhahayyup ta'u mo ta ma'ohha ta'u. Te mina'id Kristu din lummuh adi ta'u ni' punhahayyupan. ¹⁵ Te hidin natayana ya pinogpogna nan dakol an mahapul an ma'unud hinan tugun Moses. Ta ad uwani ya ma'id ha nat'on hi un'unudonmi ya ha nat'on boh un'unudonyu te na'ohha ta'u mon ¹⁶ kimmulug i Kristu an gapuh natayanah nan krus ya pinogpogna nan adi ta'u ni' punhahayyupan an Judyu ya bokon Judyu. Ot an namin ta'u ya mabalin an mi'hayyup ta'u i Apu Dios. ¹⁷ Te hi Kristu ya immali ta impa'innilana nadan mahapul an atonyu an mi'hayyup i hiya.

Ya atbohndin da'min ma'alih tatagun Apu Dios. ¹⁸ Ta gapuh nidduman ta'un Kristu ya wada nan Espiritun Apu Dios an mangihayyup i dita'u i Ama ta'uh ad abunyan.

¹⁹ Ta ad uwani ya niddum ta'un namin hinan pamilyan Apu Dios te ta'on on da'yun bokon Judyu ya mabalin an mibilang ayu boh tatagun Apu Dios an adi umat hidin hopapna. ²⁰ Ya hay umatan di e ta'u nibilangan hi tataguna ya nan bale. Te nadan apostoles ya nadan propeta ya diday nangitudtunduh umaliyan Jesu Kristu an paddungnay gopnad nan bale. ²¹ Ta paddungnay hiyay nangdon hi an namin an agimangnun diyen bale an numbalin hi Templon Apu Dios. ²² Ta hiyay nigopnadan ta'un namin an ni'alig hi agimangnun nan bale ta mumbalin ta'u hi nahamad hi iha''adan nan Espiritun Apu Dios.

3

Hay Nangibagaan Paul Hinan Niyukod I Hiya (Kolosi 1:24-29)

¹ Ha''on an hi Paul an nibalud an gapuh nan e' nangipa'innilaan hinan a'at Jesu Kristu i da'yun bokon Judyu ya idasadasalan da'yu. ² Ma''id ha mapto' ya innilayu tuwali nan inat Apu Dios an nammo' i ha''on ta hiya nan waday abalina' an mamoddang i da'yu. ³ Te nan ninomnom Apu Dios an ma'at an agge ni' nipa'innila ya impa'innilanan ha''on ta hiya tun impa'innila' ituwen tudo''u ⁴ ta bahaonyu'e ya mabalin an innilaonyu damdama nan na'innilaa' hinan ninomnom tuwalin Apu Dios an ma'at an nipa'annung i

Kristu ⁵ an agge nipa'innila i handidan a'ammod ta'u. Mu ten ad uwani ya impa'innilan nan Espirituna hinadan pinto'nan apostolesna ya nadan mangipa'innilah nan pohdon Apu Dios. ⁶ Ya hay impa'innilana ya ta'on on da'yun bokon Judyu ya midattan ayuh nan maphod an idatnah nadan Judyu. Te niddum ayun Jesu Kristu hidin inabulutyu nan nipa'innila an inat Kristu an iphoda ta'u. Ta niddum ayuh nan agimangnun di adol Kristu. Ta hiya nan mabalin an idat Apu Dios i da'yu nan imbaganah idatnah nadan waday niyatanda i Jesu Kristu.

⁷ Ot gapuh homo' Apu Dios i ha'on ya in-datnay abalina' an numbalin hi baalna an e mangipa'innilah nan inat Kristu an iphoda ta'u. ⁸ Ta ta'on on na'adda'ula' mu nadan udum an tatagun Apu Dios mu pinto'a' damdama ta ha'on di e mangipa'innila i da'yun bokon Judyu hinan nunhiglan amaphod Kristu. ⁹ Te hi Apu Dios an nunlumuh an namin ya ha'on di nangiyukodanah e mangipa'innilah tataguh nan atonan mangipa'annung hidin ninonomnomna tuwalih din hopapna an ma'at. ¹⁰ Ta ta'on on nadan ap'apun adi matigo an maphod onu adi maphod ya mabalin an innilaondah ad uwani an hi Apu Dios ahan di na'annomnoman. Te nan ma'ma'at i dita'un kimmulug hi ad uwani di panginnilaanda. ¹¹ Hiyah naey ninonomnomna tuwalih din hopapna ot teen nipa'annung hi ad uwani hi nannaganah nan Ap'apu ta'un hi Jesu Kristu. ¹² Ta hiya nan dita'un kimmulug ya madinol ta'u mon mangibaga i Apu Dios hinan pinhod ta'un ibaga i hiya an gapuh nangabulutan

ta'un Jesu Kristu hi nitaguwan ta'u. ¹³ Ot hanat ta'on on athitun mapalpaligata' ya bokon hidiyey gapunah kumapuyan di pangulugyun Kristu. Ot abuluto' hituwen pumpaligata' te innila' an waday iboddangnan da'yu.

Hay Nundasalan Bon Paul

¹⁴ Nomnomnomo"e nadan ato'aton Apu Dios i dita'u ya nunhiglan mundu"una' hi pundayaw'un hiya ¹⁵ te hiyay hi aman an namin di pamilya an wah ad abunyan ya hitun luta. ¹⁶ Ya hay dawadawato' hinan pundasala' i hiya an alpuwan di an namin an abalanan ya ta idatnay abalanan ta'un namin an mangipaphod hi pangat ta'u an gapuh boddang nan Espirituna. ¹⁷ Ta wan dita'un kimmulug ya li'naon ta'u an wadawadah Kristu hinan nitaguwan ta'u. Ta wan an namin ta'u ya malmuy naminhod ta'uh ibba ta'u ¹⁸ ta wan an namin ta'un kimmulug ya abalanan ta'un manginnilah nan ongal an pamhod Jesus i dita'u ¹⁹ te adi umdah tun nomnom ta'un tatagu an manginnilah nan a'at nan pamhod Jesus i dita'u. Ya danaey idasadasal'u ta wan lo'tat ya nan a'atnay padungon ta'u.

²⁰ Hi Apu Dios an hiyay bumoddang i dita'u ya dakol di abalananan aton mu nan ninomnom ta'un ibaga i hiya. ²¹ Ot maphod on an namin ta'un kimmulug ya hiyay dayawon ta'uh inggana an gapuh nan inat Jesu Kristu. Amen.

4

*Hay A'at Di Pun'u'unnudan Di Kimmulug
(Kolosi 3:5,12-15; 4:2)*

¹ Ha'on ya nibaluda' an gapuh punhilbiya' i Jesu Kristu. Mu ta'on on athitu ya pohdo' ahan an inaynayun ta'un mangat hinan pohdon Apu Dios te hidiyey gapunah ena namto'an i dita'u.

² Ta nanongnan mumpada"ul ta'u ya ma'ule ta'u ya anusan ta'u nadan adi maphod an aton di ibba ta'un dita'u. Ya hanat ipatigo ta'uy pamhod ta'un dida. ³ Te nan pangatan ta'un dadiyey mangipihamad hi e ta'u pun'u'unnudanan an hiyah diye nan tamun nan Espiritu.

⁴ Te dita'un kimmulug ya numbalin ta'uh ohan adol ya oha bo nan Espiritun Apu Dios. Ya athidi bo an oha nan namnamaon ta'un pi'taguwan ta'uh pidwana an hidiyey gapunah namto'an Apu Dios i dita'u. ⁵ Ya oha boh Kristu an Ap'apu ta'u ta hiya nan ma'id ha udum hi pundinolan ta'u. Ya atbohadin ohay gapunah e ta'u nabonyagan. ⁶ Ya oha boy hi Ama ta'un namin an kimmulug i hiya an hiya ya ammunay na'abbaktun Ap'apu ta'u ya hiya nan wada i dita'un namin.

Agge Numpapaddung Di Abalinan An Nidat Hi Hinohha

⁷ Hinohha i dita'u ya nat'onat'on di abalinan hi indat Kristu i dita'u. ⁸ Te hay nitudo' ya alyonay, Hidin numbangngadanah ad abunyan ya dakol di in'uyugnah nadan nibalud ni' ot pun'idatnah nadan tatagunay abalinanda.

⁹ Hay nitudo' ya alyonay immeh ad abunyan ta na'innilan immali ni' hitun luta ¹⁰ an nalpuh ad abunyan ot ahi mumbangngad bohdi ta hiyah diye tuwali an na'abbaktu. Ta ad uwani ya

mabalin mon kumpulnay awadana. ¹¹ Ya hiyay mangdat hinadan kimmulug hi abalinandan mangat hinan inyukodnan tamuda. Ta waday apostoles ya waday propeta. Ya waday nidattan hi abalanan an e mangipa'innilah nan inat Kristu an iphoda di tatagu ya waday nidattan hi abalanan an mumpapto' ya muntudtuduh nadan kimmulug. ¹² Manu'eh indat Kristu datuwen abalanan ta'un kimmulug ya ta wan munhimboboddang ta'u an mangat hinan ipatamuna. Ta wan dita'un nipaddung hi adolna ya minaynayun an mihamad di niyatan ta'un hiya ¹³ ta ingganah mumpapaddung di ihamadan di pangulug ta'u ya panginnila ta'uh nan Imbabalen Apu Dios. Ta lo'tat ya nahamad di aton ta'un mangun'unud hinan a'at Kristu.

¹⁴ Ta adi ta'u umat hinadan u'unga an kumpulnay mituddu an ta'on on nat'on an tududu on nihapitan ta'u. Te wadaday udum an muntudtuduh nat'on ta onda e bumalbalih tatagu. ¹⁵ Mu hay maphod ya adi ta'u athidi ta nan nipto' an tududuy e ta'u itudtuduh nadan ibba ta'u an gapuh nan pamhod ta'un dida ta wan minaynayun an mipaphod di a'at ta'u. Ta hahan di pinhod ta'u ya ta umat hinan a'at nan Ap'apu ta'un hi Kristu di a'at ta'u. ¹⁶ Ta hi Kristu di mummandal hi hinohhan dita'u an ay agimangnun di adolna ta wan mun'u'unnudan ta'u. Te nat'onat'on di niyukod hi hinohhan dita'u an umat hinan agimangnun tun adol ta'u. Ta onha way ohah nan agimangnun tun adol on atona nan niyukod i hiya an iyatana ot maphod di e umong'ongngalan tun adol ya mabikah. Ot

athidin dita'u an paddungnay adol Kristu hi'on immannung an mumpopohodan ta'u.

Hay A'at Nan Nihukkat An Pangat Di Kimmulug

(Kolosi 1:21; 3:5-9,12-15)

¹⁷ Hay pohdon nan Ap'apu ta'u ya hay pangidinongan ta'un namin hinadan nibahhon impa'ingha ta'uh din agge ta'u kimmulugan. Te nan punnomnom ta'u handi ya ma"i'd ha iyatana i Apu Dios. ¹⁸ Hanadan tatagun athidi ya ayda nahilngan te aggeda innila nan tugun Apu Dios te adida pohdon an innilaon ta hiya nan adida mo mi'tagu i Apu Dios hi munnananong. ¹⁹ Ta hiya nan ma"i'd ha bairdan mangat hi adi maphod. Ta kumpulna moy mipanomnom i dida an ta'on on adi maphod on gahin onda aton.

²⁰ Mu bokon hidiyen pangat di inadalyuh din kimmuluganyun Kristu ²¹ te hay nituddun da'yun kimmulug ya nan nalpun Kristu an nipto' an pangat. ²² Ta hiya nan mahapul an idinongyu nadan impa'inghayun adi maphod an pohpohdon di adolyu te bumahbah hi nitaguwanyu. ²³ Ta wan mahukkatan hi maphod nan a'at di punnomnomyu ²⁴ ta hay mihukkat ya nan balun punnomnom ya pangat an malpun Apu Dios an miyunnudan hinan a'atna. Ya hay atigana ya nan maphod an pangat ta'uh ibba ta'un tagu ya nan pangidinongan ta'uh nadan adi maphod an pangat.

²⁵ Ya hanat adi ta'u munlayah. Ta nan immannung ya ammunay hapiton ta'u te an namin ta'un kimmulug ya agimangnu dita'uh ohan

adol. ²⁶ Ya wada'ey bimmungotan ta'u ya hanat halipodpodon ta'u ta bokon hidiyey gumalat hi pumbahulanan ta'u. Ya hanat adi malimuh nan algo on na'ubayah di bungot ta'u ²⁷ ta wan ma'id ha aton Satanas an munha'ul i dita'u ta aton ta'u nan pumbahulanan. ²⁸ Ya wada'en da'yu ha mangako ya mahapul an idinongna ta humlu an e muntamu ta waday itanudna ya iboddangnah nadan ibbanan maligatan. ²⁹ Ya hanat ma'id ha ibaga ta'uh adi maphod hinadan ibba ta'u ta hanadaot an waday iboddangnah nadan mangngol di ibaga ta'u. ³⁰ Ya hanat adi ta'u pahakitan nan Espiritun Apu Dios. Te nan Espiritun impiddum Apu Dios hi nitaguwan ta'u ya hiyay pangimatunan an dita'uy tatagunah mi'tagun hiyah udum hi algo ta taynan ta'u moy pumbahulanan.

³¹ Ot hay maphod ya idinong ta'un namin nadan adi maphod an impa'ingha ta'u an umat hinan hihiwo ya bungot ta' adi ta'u uggan munhimpapadngol ya munhimpipihul. ³² Ta hay maphod ya mun'u'ullayan ta'u ya munhin-hohomo' ta'u. Ya wada'ey nibahhawan di oha ya maphod on pakawanon ta'u ta umat hi namakawanon Apu Dios hi bahul ta'u an gapu i Jesu Kristu.

5

Hay Aton Nadan Napatalan Di Nomnomda (Kolosi 3:6,16-17; 4:5-6)

¹ Dita'un i'imbabalen Apu Dios an pa'appohpohdona ya mahapul an aton ta'uy

abalinan ta'u ta wan padungon ta'uh Apu Dios. ² Ta inaynayun ta'un ipatigoy pamhod ta'uh nadan ibba ta'u an umat hinan pamhod Kristu i dita'u an nipatigoh nan nangiyatayanah bahul ta'u. Ta hiya nan umat hinan maphod di hunghungna an ni'nong i Apu Dios an umipa'amlong i hiya.

³ Dita'un tatagun Apu Dios ya mahapul an halipodpodon ta'u ta ma'id ha ipabahul nadan tatagu i dita'u an umat hi agum onu nan pangilo'an hi bokon ahawa onu nadan udum an adi maphod an pangat. ⁴ Ya tigon ta'u bo ta adi ta'u logmon di hapit te adi maphod on nadan imbabalen Apu Dios ya adi maphod di haphapitonda. Hay maphodot eh'ah haphapiton ya nadan punhanaan i Apu Dios. ⁵ Te hay immannung ya nadan tatagun na'agum onu mangilo' hi bokonda ahawa ya mibilangda hi mundayaw hi udum an dios ta adida middum hinan pun'ap'apuwan Kristu ya hi Apu Dios. ⁶ Ot hanat adiyu dongdonglon nadan tatagun mangalih agge nibahho danae. Te immannung an danaen at'atton nadan agge kimmulug di mangipabungot i Apu Dios ta lummuh pun-dusaana i dida. ⁷ Ta hiya nan maphod on adi ayu midmiddum hinadan at'atonda.

⁸ Hidin hopapna ya ay nahilngan di pun-nomnom ta'u ta ma'id ha poto' di nomnomon ta'u. Mu maphod ta ad uwani ya napatalan di nomnom ta'u an gapuh kimmulugan ta'uh nan Ap'apu ta'un hi Jesu Kristu. Ot maphod on inaynayun ta'un ipatigo an napatalan di punnomnom ta'u. ⁹ Te nan napatalan ya nan

maphod di at'atona an indinongna nadan adi maphod an pangat ta hanadan nipto' mohpen pangat di atona. ¹⁰ Ot hiya nan ihamad ta'un innilaon nadan umipa'amlong i Apu Dios ta wan dadiyey aton ta'u. ¹¹ Ta adi ta'u iyunnud hinan adi maphod an pangat nadan tatagun paddung-nay nahilngan. Mu ta ipa'innila ta'u nadan nibahhon ato'atonda. ¹² Te dadiyen adi maphod an at'atonda ya eda ipa'pa''e. Ya ababain ahan hi panguhuhan i dadiyen eda ato'aton. ¹³ Mu onha innilaondan nibahho nan at'atonda ot ma''id ha mapto' ya innilaonda nan nipto' ta mapatalan di nomnomda. ¹⁴ Wada han nitudo' an alyonay, He''an nalo' ya bumangon'a ta paddungnay tim-magu'a ot hanat humawwang'ah nan nilubu'am ta wan patalan Kristu di punnomnommu.

¹⁵ Ta hiya nan ad uwani ya mahapul an halipodpodon ta'uy pangat ta'u ta adi ta'u umat hinadan tatagun agge nanginnilah nipto'. ¹⁶ Ta abigabigat on nundadaan ta'un mangat hi maphod te ad uwani ya dakdakkolday mangat hi adi maphod. ¹⁷ Ta hiya nan mahapul an manomnoman ta'u ta wan innilaon ta'u nadan pohdon Apu Dios ta dadiyey aton ta'u. ¹⁸ Ta bokon nan butong di nomnomnomon ta'u te on dita'u mamaon. Ta nan Espiritun Apu Dios di mun'onan hi nomnom ta'u ta hiyay mangitudduh aton ta'u. ¹⁹ Ta wa'et na'amung ta'u ya ikankanta ta'uy pundayaw ta'u ya pun'amlongan ta'u i Apu Dios ya nadan udum an kantan di kimmulug an miyunnudan di punnomnom ta'u i dadiyen kanta. ²⁰ Ya mahapul an nanongnan munhana ta'u i Ama ta'un hi Apu Dios hinadan ma'ma'at

hi nitaguwan ta'u an gapuh nan niyatan ta'uh nan Ap'apu ta'u an hi Jesu Kristu.

Hay Aton Di Nunhimbale

²¹ Mahapul an mun'u'unnudan ta'u te hidiyey atigan di pangun'unudan ta'un Kristu. ²² Ya da'yu'en nun'alahin an binabai ya maphod on mumpada"ul ayuh nadan ahawayu ta umat hinan pumpada"ulanyu i Jesu Kristu. ²³ Te nadan linala'i ya diday mumpapto' hinadan ahawada an umat hinan niyatan Kristu i dita'un kimmulug an hiyay mangipapto' i dita'un ayna adol. Ya gapu i hiya ya mabalin an mi'tagu ta'u i Apu Dios. ²⁴ Ta hiya nan da'yun binabai ya mahapul an nan ahawayun linala'i di ma'unud an bokon da'yu ta umat i dita'un kimmulug an hi Kristu di unudon ta'u.

²⁵ Ya da'yu'en linala'i ya hanat pohpohdonyu nadan ahawayu an umat hinan pamhod Kristu i dita'un kimmulug. Te impatigonay pamhodna i dita'u an gapuh nangihuluganah nitaguwana ²⁶ ta way aton ta'un mibilang hi tatagun Apu Dios ta hay panigona ya ma'id mo ha bahul ta'u an gapuh namatiyan ta'uh nan hapitna ot mumpabonyag ta'u. ²⁷ Ot nan nangiyatayan Jesu Kristu hi bahul ta'u di gapunah nangibilanganan dita'uh maphod an ma'id mo ha bahul ta'u ta niyappit ta'un hiya. ²⁸ Ot hiya nan da'yun linala'i ya mahapul an pohpohdonyu nadan ahawayu an umat hi pamhodyuh adolyu te nan tagun pohpohdonay ahawana ya pohpohdonay adolna. ²⁹ Te an namin di tagu ya pohpohdondoy adolda te ipappapto'da. Ot athidi damdama i Kristu an

ipappapto' dita'un kimmulug i hiya ³⁰ te dita'u nimpey ayna adol.

³¹ Ta hiya nan impitudo' Apu Dios an alyonay, Nangahawa'e nan lala'i ya taynana mo da amana i inana ta e middum hinan ahawana ta bokonda mo duwa te ayda na'ohhan adol. ³² Hay ni'aligan tuwe ya nan niyatan Kristu hinadan kimmulug te niddum ta'u mon hiya. ³³ Ot da'yun himbabbale ya maphod on mumpohhodan ayu ta da'yu'en linala'i ya pohpohdonyu nadan ahawayu an umat nimpeh pamhodyuh adolyu. Ya da'yu'e damdaman binabai ya mahapul an maphod di punnomnomyuh nan ahawayu.

6

Hay Tugun Hinadan U'unga Ya Nadan A'ammodka
(Kolosi 3:20-21)

¹ Da'yu'en u'unga ya hanat un'unudonyu nadan a'ammodyu te hinaey maphod hi aton di mangun'unud i Jesus. ² Te hay namanguluh tugun Apu Dios an waday gunggunan nadan mangun'unud ya alyonay, Mumpada"ul ayuh nadan a'ammodyu ³ ta wan mapmaphod ayu ya madmadney pi'taguwanyuh tun luta. ⁴ Ya da'yu'e pibon a'ammodka ya ono'nongonyu ta adiyu namaag hi hingal i dida ta adiyu pabungoton dida. Mu hay atonyu ya iyunnudyuh nan tugun nan Ap'apu ta'u di panugonyu ya panitilogyun dida hi'on waday atondah adi maphod.

*Nan Niyatan Di Himbut Ya Nan Nambut
(Kolosi 3:22; 4:1)*

⁵ Ya da'yu'e bon himbut ya maphod on na'na'unnud ayuh nadan ud himbut i da'yu ta ihamadyun aton nan pohdonda an hay nomnom-nomonyu ya hi Kristuy mumpatamu i diye. ⁶ Ot maphod on ip'iphodyun muntamu an ta'on on ma"id hidi nan tagun mumpatamu an manman-nigo i da'yu te bokon hay tagu ya ammunay pa'amlongonyu te ta'on on hi Kristu. ⁷ Ot ta'on on ayu himbut ya maphod on waday pamhodyuh nan tamuyu te hidiyey pinhod Apu Dios. ⁸ Ya innila ta'un nan Ap'apu ta'u ya gunggunaanan namin nadan maphod an inat di ohan tagu an ta'on on himbut onu bokon.

⁹ Ya da'yu'en waday himbutna ya atbohdiy atonyu an hanat mapmaphod di pangatyuh nadan himbutyu. Ya idinongyun manattatakut i dida te nomnomnomonyu an numpapaddung ayu te oha hi Kristu an wah ad abunyan an Ap'apuyu an ud baal i dita'un namin. Ya hay panigonan dita'un tataguna ya numpapaddung ta'un namin.

Hay A'at Nan Indat Apu Dios An Pumbaliw

¹⁰ Hay ma'udih itugun'un da'yu ya mahapul an idinol ta'uh nan Ap'apu ta'u ya nan ongal an abalinanan bumoddang i dita'u ta way aton di pangulug ta'un hiya an mihamad. ¹¹ Ta usalon ta'un namin nadan indat Apu Dios an pumbaliw ta'u ta wan mabalin an hanggaon ta'u nadan dakol an pamalbalin Satanas i dita'u. ¹² Te hay nahamad hi binuhul ta'u ya bokon nadan tatagu

te nadan adi matigon a'ap'apun di dimunyu ya nadan ibbada an wah ad lagud ya hitun luta an dida nadan mummanmandal hinadan tataguh tun luta an paddungnay nahilngan di punnomnomda. ¹³ Ta hiya nan mahapul an usalon ta'un namin nadan indat Apu Dios an pumbaliw ta'u ta ta'on on dakol di pamalbalin Satanas i dita'u ya nanongnan waday abalinan ta'un mi'hangga i dida.

¹⁴ Ta umat ta'uh nan tindalu an nanongnan nundadaan an mi'gubat. Ta paddungnay ibalikis ta'u nan immannung an tudtudu. Ya hana'en panandi ta'uh pangulug ta'u ya hay pangatan ta'uh nadan nipto' an pangat an hituwe nan paddungnay gumo' an ilubung di tindalun e mi'gubat ta manandih palagpagda. ¹⁵ Ya hana'en paddungnay ihapatut ta'u ya nan naminhod ta'un e mangipa'innilah a'at nan maphod an pi'hayyupan ta'u i Apu Dios. ¹⁶ Ya ha ahan di ma'ahhapul an paddungnay ihapiyo ta'u ya nan nahamad an pangulug ta'u. Te hidiyey manandih nan pamalbalin Satanas an ay mundalang an gayang. ¹⁷ Ya ha'ey paddungnay ihelmet ta'u ya nan adi ta'u punduwaduwaan hinan e ta'u nihwangan ta wada i dita'u nan munnananong an pi'taguwan. Ya ha'ey paddungnay hinalung ta'u ya nan innila ta'un hapit Apu Dios an ipanomnom nan Espirituna.

¹⁸ Ot nomnomnomon ta'u ta danaen nibagay aton ta'u ya hanat adi ta'u higanan an dumasadasal. Ta kumpulnay ma'at ya hi Apu Dios di nanongnah pangibagaan ta'uh bumoddang i dita'u. Ya mahapul bon idasalan ta'un namin

nadan ibba ta'un pinto' Apu Dios hi tataguna. Mu gahin di idinol ta'uh nan Espirituna ta hiyay mangitudduh aton ta'un mundasal.

¹⁹ Ya hanat idasalana' bahan ta wan idat Apu Dios di tulid'un manginaynayun an e mangipa'innilah nan tudtudu an agge ni' nipa'innila an hidiye nan inat Jesu Kristu an iphodan ta'u. ²⁰ Mu gapu ituwen e' ipa'innila ya wahtuwa' an nibalud ta hiya nan hanat idasalana' ta wan wada nimpey tulid'un manginaynayun an mangat hinan ipa'at nan Ap'apu ta'u i ha'on.

Nan Dappuh Di Tудо' Paul
(Kolosi 4:7-8)

²¹ Ot hay honago' hi mangipa'innilah nadan na'na'at hitu i ha'on ya hi Tikikus. Hiya ya nahamad bon ibba ta'u te hiyay ohan na'na'unnud an baal nan Ap'apu ta'u. ²² Manu'eh honago' ni' hina ya ta wan ipa'innilanay a'atmihtu ta wan adi ayu minomnoman ituwen na'at i ha'on.

²³ Ot hanat hi Apu Dios an hi Ama ta'u ya nan Ap'apu ta'un hi Jesu Kristu di ukod an manginaynayun an mangipalinggop i da'yu ya mangipihamad hi pangulugyu ta nanongnan mumpopohhodan ayun namin. ²⁴ Ya hanat nanongna nan homo' Apu Dios i dita'un nahamad di pamhodnah nan Ap'apu ta'un hi Jesu Kristu.

Nan Hapit Apu Dios
Ifugao, Amganad: Nan Hapit Apu Dios Bible

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ifugao, Amganad

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

8a82f002-75c6-5d1c-87e7-2ca29bd67aec